

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХОРАЯ КОМИТЕТЕРИНИН, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЯ СОВЕТТЕРИНИН ОРГАНЫ

1957

АПРЕЛЬ

4

ЧЕТВЕРГ

№ 68 (3780)

Өртөө 20 коп.

ССРЭ-нин Дээди Соведин чыылдырар дугайында

ССРЭ-нин Дээди Соведин Президиумунун Чарлы

ССРЭ-нин Дээди Соведин Президиумунун доктаатканы болза:
ССРЭ-нин Дээди Соведин дөрткү чыыжының чедиги сессиязын 1957 чылдың май 7-де
Москва хоорайга чыылдырар.

ССРЭ-нин Дээди Соведин Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
ССРЭ-нин Дээди Соведин Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль. 1957 чылдың апрель 1.

Үлетпүрнү болгаш түдүгнү эрелеп башкара чорукту организастаарын улам ынай сайзырангайжыдар дугайында

эш Н. С. ХРУЩЕВУҢ илеткелиниң тезистери

(Уланчы. Эгез № 67 (3779) «Шын» солунда).

Экономика административ районнарын чогааткан
планнар сайгарып көрүп турган, чогуур хамаарышкан
районнуң эрге-ажыктарын нити күрүнэ эрге-ажыктары
на уурдандырбас талаш бодунуң девиацияларын иш-
тин болаар, тус черин болаар илереткелерин Күрүл-
ган шавар ужураут.

Экономика административ районнарын кирип кел-
ген планнарын Күрүлган өрөөнү көрүп тура, улаус ажил-
агыйнын хөгжүдүлгөсүн, бүдүрүчү күштерин шын-
биле үлөп хуваарынып, үлетпүрнүң аягы-агы алыр-
агынын хөгжүдүлгөсүн дүшүрүлгөн сагымынын, специа-
лизиациянын болгаш кооперастаашкыны калбаа кем-
чээлдер-биле боттандырылганын, бүдүрүлгөн комплексил
механизмдарын болгаш автоматизастаары чорударынын,
эртемниң болгаш техниканың эң чаа чедикшилерин иле-
тердирерин эрге-ажыктарын барымтаалаш, улаус ажил-
агыйнын Чөвүлдеринин планнарына эдиле-таарышты-
рылгаларын кирип ужураут.

Совет Эвилелиниң улаус ажил-агыйнын эрелеп башкара-
рынын эде организастаашкынын көрүп турар болганда,
оператив-даа планнашкынын талазы-биле, перспектив-
даа планнашкынын талазы-биле планнашкынын дугай-
мыда кол ажил экономика административ районнарга
мөөнөтинген турда, Совет Эвилелиниң улаус ажил-агыйнын
кааттыгынын планнарынын ажилы Күрүлган мөөнөтин-
ген турда болгаш планнар күсүлөр талазы-биле улаус
ажыл-агыйнын Чөвүлдеринин ажил-чорудууларын үл-
гүлөп шилгээр талазы-биле эрелерин Күрүлган тымыскан
турда, Куркоком комиссиянын турары аягы чадала ажил
чок болу берип турар болгаш ону дүшүрер эрежесин чу-
гула.

Улаус ажил-агыйнын материал-техниктиг хандырылганын
планнарын чогадырып база аларын боттандырып-биле
холбошкан агар айтырылганын шийитилерин ССРЭ-ниң
Күрүлганга хууштар эрежесин чугула. Бүдүрүлгөн
болгаш материал-техниктиг хандырылганын планнарына
үлөмөстөгөн чиг-этти, материалдар, оттулар чуул-
ду, электр энергияны, дөңгө-хөкөөлөрүн болгаш чонун
хөргөлдөп барыларын районнар арасында бержирин
планнары Күрүлганга хууштар эрежесин кирип база ма-
гач чок. Оон-биле калы, улаус ажил-агыйнын планнарга
кырып турар продукциянын кол ээлини үлөп улаус ажил-
агыйнын Чөвүлдерин шийит боттандырып кылдыр улаус
ажыл-агыйнын хандырып талазы-биле ажилды шак ыч-
таар тургузар эрежесин чугула. Булу-ла ону ковар болуп ту-
руп продукцияны кызыгаарып кемчээл-биле төпчүткөн чу-
рум буларга үлөп ужураут апарып магач чок. Баштайгы
үлө, бүдүрүлгө биле экономика районнарын арасында
ажыл-агыйнын бижып харылааларын тургустунгал-
ла турда, күрүнэ планнарга киртирелер, ыччал-лаа
улаус ажил-агый талазы-биле чугула ужу-дугаа болуп
турар продукциянын аягы-агы хөргөлдөп талазы-биле
хандырылганын планнарын Күрүлган чаа байлааларга кы-
лыр апарып база чалаас. Экономика районнарын үлө-
түрүп продукциянын бот-боттарына бержирин талазы-биле
күрүненин сагыла-чоруму шынтыгызы-биле сагымынын
контролун база Күрүлган боттандырып ужураут.

4. Улетпүрнү эрелеп башкарып эде организастаары-
биле болгаш улаус ажил-агыйнын планныг ууртунга
ССРЭ-ниң Күрүлганга районнуң бөлөк-биле холбоштыр
он тургузуу эскертир керек. ССРЭ-ниң Күрүлганга пер-
спектив планнашкынын талазы-биле тускай калкынг,
улаус ажил-агыйнын алыр-агынын талазы-биле чогуу
сабылдарып специализастаанга калкынг турар
апарып магач чок. Күрүлганга калкынгтерин бүдүрүл-
гөн техниканы болгаш экономика эки билер инженер-
лер болгаш экономистер турар ужураут, олар чулаа пла-
нашкынын кылдыр эвес, харын база бүдүрүлгө биле
тудугларга дүгүнү барышаан, тус черлерге планны бот-
тандырып талазы-биле ажилды организастаарын база кылдыр
ужураут. Техникала болгаш экономикада чаа чуулдары он
тускай эртемниглер хандырып-биле өрөөн ужураут болгаш
он чаа чуулдарын бүдүрүлгө негиздер ужураут. Күр-
үлганга улаус организастаары болгаш тускай эртемниглер
баштаа калкынгтер болза чулаа планнашкынын айты-
рылгаларын кылдыр эвес, харын база планнарын күсүлө-
лөп контролду боттандырып ужураут. ССРЭ-ниң Күрүл-
ганга кол калкынгтерин ууртукчулар боттарынын
белеткелерин болгаш уруулашкынын талазы-биле аягы
инжендерин денелерин турар ужураут.

ССРЭ-ниң Күрүлганга, Күрүлганга даргазы болгаш
он орадашкыларын аягыда Күрүлганга кол калкынг-
терин ууртукчулар, а ол ышкаа улаус-улаус тускай
эртемниглер кирип турар болгаш тургуса чогуу ажи-
лыг болуп турар. Улаус ажил-агыйнын болгаш он тус-
тус алырларын хөгжүдүлгөсүн эң чугула айтырылганын Күр-
үлганга коллегияларга көрү эрежесин чугула. Чаастан
ийитилерин негизинин турар айтырылганын ССРЭ-ниң
Министерлер Чөвүлдеринге бадмалдырып-биле Күрүлган кири-
п ужураут.

Улаус ажил-агыйнын Чөвүлдерин организастаары-
биле болгаш эвилелин бүдүрүлгөсүн эдилел чыгыра-
зын эдилелдерин республикаларын эрелеринге ший-
тектин-биле холбоштыр республикаларын, эң ыланга
Россия Федерацияларын болгаш Украина ССР-ниң Күрүл-
ганга ролу дыка улгайды. Улаус ажил-агыйнын Чө-
вүлдеринин ажилын планнарын болгаш таарыштыра-
лыгын айтырылганын хандыгыт мунуна республикаларын
Күрүлганга шийитилер ужураут, а ол чорук олар-
дын ажилын үлөмөстөгөн эде тургузары болгаш Күр-
үлганга дүржүлгалыг ууртукчулар болгаш бөдк мө-
гөжүлгө тускай эртемниглер-биле бижытаарын негээр
аншар.

Планын чогадып кылдырып талазы-биле бүтү-ле кол
ажылдарын ол тус-тус черлерин, экономика админис-
тратив районнарга шийиткен турар ужураут. Планнар-
ын ажилды кылдырып бүдүрүлгөсүн, чогуу ажил-агый
кааттыгынын планнарына, улаус ажил-агыйнын Чөвүл-
деринге, Республиканын Күрүлганга, а оң соонда ССРЭ-
ниң Күрүлганга эдиле чорудар ужураут.

ССРЭ-ниң Күрүлганга болгаш республикаларын Күрүл-
ганга болза, улетпүрнүң хандыг алырларын хөгжүдүлгө
артып таарышчалыг байдал районга барып көрүп турган,

ол алырларын хөгжүдүлгөсүн экономика административ-
тиг районнарын талазы-биле планнарга хандырып чедип
алыр хууштар эрежесин. Язы-бүрү улаус ажил-агый Чөвүл-
деринин улетпүрлерин арасында ажил-агый харылаа-
ларын саймыралыгыч ону кичээлгөй улаштырган ту-
рар ужураут. Ол харылааларын анализтөө, эң-не чогуу-
ла экономика харылааларын саймыралыгыч дуула-
чы көргөзөр болгаш бир эвес ажил чок харылаалар кө-
түп келер болза ону эдилерге илепейлг кирип чорук
Күрүлганга чугула соругаа болур.

5. ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлдеринин чанында аягы
турар турар туртехниканын орунга инженер-техниктиг
комитетти тургузар дугайында айтырып чулаалашкы кө-
рү чугула.

Инженер-техниктиг комитет болза, ала-чурттуг болгаш
дандыгынын мунунагы техниканын бүтү алырларга өрө-
нирип хандырып, чогуу литератураларын парал үндүр-
бушаан ону тардып турган, бүдүрүлгө биле эртем-
нигчи институттары боттарынын ажилын эртемниң
болгаш техниканын эң чаа чедикшилеринге үлөмө-
стөгөн тургузарына дуулаар соругаа болур.

Инженер-техниктиг комитет эртемниң болгаш техника-
ның чедикшилерин улаус ажил-агыйна канчаар ший-
гөйлү турарын контролдарын боттандырып болгаш эр-
темниң база техниканын чаа чедикшилерин өрөөнү кө-
рүп турган, улаус ажил-агыйнын алырларын хөгжү-
дүлгөсүн планнарга ону эртем-техниканын чогуу калы
дедиле болуп кылдырып эрежесин чугулашкы шийл
догдалып талазы-биле Күрүлганга болгаш улаус ажил-агый
Чөвүлдеринге дуулаар хууштар эрежесин.

Техниктиг дешилгенин эрге-ажынын барымтаалаш улаус
ажыл-агыйнын хөгжүдүлгөсүн күрүнэ планнын нитинин
бүдүрүлгөсүн доктааа саймыралыгыч болгаш
эдилел боттандырып турарын сууру болур чаа
техниканын шийгөйлүлгөсүн талазы-биле кемчелерин көрү
эрежесин чугула.

Инженер-техниктиг комитет болуп бүтү ажилын чоруд-
даа шийгөйлү инженерлерге, эртемниглерге болгаш
бүдүрүлгөн чарыкчыларын даанып хууштар эрежесин. Чу-
гула техниктиг чедикшилерин дүгөн шийгөйлү алыр
болгаш ону бүдүрүлгө биле шийгөйлү соругаа-биле инженер-
техниктиг комитет, үлөмөстөгөн саналар кирип
иликпе азы чаа чуулдар чиг чогааткан бүдүрүлгө
чарыкчыларын, бөдк мергезилг инженерлерин, эртем
ажылдарын болгаш ажилдарын комитетке чалап
көп ажилдар болза улам азы болур, мичаарга ол са-
налдарын болгаш чогаатмаларын бүдүрүлгөсүн калбаа-
биле шийгөйлүлгөсүн эрежесин чугула бүтү-ле чуулдарын
олаар тургузуу бөдк болгаш ол саналдарын авторларын
материалдыг махтал-шаналарын тыкыр керек. Мича-
гарга ол шийгөйлү ажилдарын, чогаатмалар болгаш
чарыкчыларын саналар оң авторларын шийгөйлү
талазы-биле бүдүрүлгөсүн чогуу алырларын шийгөйлү
турары-биле мичаар чарыкчыларын илереп тыкыр бол-
гаш комитетке калы ажилдарын оларын кириштерин
талазы-биле ажил доктаааа чоруттуруп ужураут.
Бүдүрүлгө чарыкчыларын болгаш чогаатмаларын
улам-на негиз илереп ал турар болганда комитетке
мичаар ажилдарын составын үлөмөстөгөн чок көрүп,
негизин турар апар.

6. Түдүгнү болгаш чуртта төлөмөстөгөн эдилел эден
ийти айтырылганын шийитилерин эрежесин чугулашкы
барымтаалаш ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлдеринин чанында
дуулу хөргөйлү талазы-биле аягы үлөп турар турар
күрүнэ комитетин (ССРЭ-ниң Күрүлганга) көрүп апарып
болза чогуу аягы болуп турар.

Күрүлган, түдүг болгаш төлөмөстөгөн талазы-биле эр-
темнигчилер болгаш эксперименталыг ажилдарын таары-
штырылгаларын айтырылганын, техниктиг информация-
нын айтырылгаларын эрелер, ала-чурттуг болгаш дан-
тыгынын-даа мунунагы дүржүлгаларын түдүг негиздер,
түдүг болгаш архитектура талазы-биле техниктиг лите-
ратураларын парал үндүр соругаа болур. Түдүгнү болгаш
төлөмөстөгөн чамдыг нити нормаларын болгаш тех-
никтиг негиздерин, бүдүрүлгөсүн техниктиг негиздерин
болгаш түдүгнү эдиле база тускай ажилдарын үлөмө-
стөгөн алырларын, чангыс азы түдүгларын, сметтик нормаларын
болгаш түдүгнү эдиле ажилдарын ажилдарын ажилдарын
ажылды алырларын чангыс азы нормаларын ажилдарын
кылды болгаш бадмалдырып ону хууштар эрежесин кирип турар.
Эртемниң болгаш техниканын түдүг чаа чедикшилерин
өрөөнү көрүп турган, түдүг индустриянын улам ийи
хөгжүдүлгө болгаш түдүгнү бот-үлөмөстөгөн куудалыг талазы-
биле кол техниктиг кемчелерин ажилдарын кылды дугайында
Күрүлганга болгаш улаус ажил-агый Чөвүлдеринге ол ду-
лаар ужураут.

Күрүлган чангыс даалганы-биле улаус бүдүрүлгөсүн
болгаш түдүгнүлүлгөсүн дөвөлөдүлгөсүн болгаш смет-
теринин техниктиг экспертизанын база түдүгнү улаус объек-
тыларын төлөмөстөгөн болгаш сметтеринин шынарын
нын шийгөйлү хууштарын чорудуп турар.

7. Коммунист тургузушкунун соругааларын чедип-
кынг шийитилерин чурттуг улаус ажил-агыйна учет-
түг болгаш статистиканын чангыс азы төпчүткөн система-
зын чокта болунамас, бүдүрүлгө биле болгаш продуктулар
хууштар эрежесин бүтү улаусын шийгөйлү үлөмөстөгөн контро-
лун организастаар улаус ажил-агыйнын чеп чорударын
чугула негиздеринин бирөөсүн болур.

Чурттуг улаус ажил-агыйна учеттү болгаш статисти-
канын төпчүдери дээр, учеттүг санарын чымырын бол-
гаш ажилдан кылдырып талазы-биле бүтү-ле ажилдарын
төп статистика эрелелин системанын хөдөөлөр ужу-
раут дөдөн ол. Райондан, областтан эгелеш төп черге чедип
күрүнэ статистиканын бүтү системанын улам ийи
бижытаарын хандырып эрежесин чугула. Ону учетта бол-
гаш статистикала черелешкө алырларын улаус турган
боттандырып керек.

Төп Статистика Эргелелинн органдарын чула улаус
ажыл-агыйнын Чөвүлдеринин ажилын түнөдөр
көргүзүп турар санарын эвес, а харын оон-биле калы
ажылдарын турар куралдарын база илереп бол-
гаш улаус ажил-агыйнын чангыс-азы планнын даалга-
ларын багыт күсүлүп турар фактыларын илереп чыыр,
ажылды кылды болгаш анализтөө ужураут.

Улетпүр бүдүрүлгөсүн болгаш түдүгнү ССРЭ-ниң Төп
Статистика Эргелелинн органдарына эң биче кемчээлг
көргүзүлгөсүн тургустунган отчеттарын кирип турар
кылдыр учеттү болгаш статистиканын шак мичаар органи-
заастаарын көрү эрежесин чугула. Мичаар улаус ажил-
агыйнын эске-даа алырларын, ыланга өлөс ажил-
агыйга, садыга, калык камгалагына учеттү болгаш ста-
тистиканын төпчүдөрүн талазы-биле кемчелерин бот-
ландырып база чугула болуп турар.

Улеттү болгаш статистиканын төпчүдери айтырып калы
учеттүг болгаш статистиканын ажилды калбаа-биле ме-
ханизастаа чедикшилерин шийитилерин. Мичаарга
Төп статистика эргелелинн системанын машина-биле са-
наар стандаларын тургузар эрежесин чугула, оларын ая-
гы үлөмөстөгөн бүдүрүлгөсүн машиналар-биле болгаш
харылааларын эң саймыралыг чепсестери-биле хандырып
керек.

Улеттү болгаш статистиканын төпчүдөрүн талазы-биле
кемчелерин боттандырып тура аягы түрүп турар учеттү
болгаш отчеттү дыка чымыр болгаш кылдыр керек. Бү-
дүрүлгөсүн болгаш түдүгнү бот-хөргөйлү бар ажилдарын
данып турган мичаар эң учеттарын ол ышкаа кы-
зырар, эң учеттү махталдыг механизастаар керек.

8. Улетпүрнү болгаш түдүгнү эргелелерин эде тур-
густууларын күрүнэги материалдыг болгаш ажил курал-
дарын ажилдарын дыка экижидер, бүдүрүлгөсүн
рентабелг ажилдарын бөдк, ажил-агыйнын ийи
чылдарын улаштырып, а ол ышкаа аягы үлөп турар
турар бүдүрүлгө биле чарыкчыларын болгаш котар-
дарын дүгөн чангыс турган улетпүрнү куралдарын
ин аягы догуу-биле ажилдарын аргаларын бөд.

Улаус ажил-агыйнын Чөвүлдерин оларын составын
кирип турар ажил-агый кааттыгынын алырларын
агыйнын, тресттерин, комбинаттарын, эргелелерин, а
оларын дамытыр бүдүрүлгөсүн болгаш түдүгларын
ол-хөргөйлү ажил-чорудууларын талазы-биле долу хууш-
салганын чүктөө ужураут. Улаус ажил-агыйнын Чөвүл-
дерин сай-хөргөйлү планнашкыларын боттандырып, сан-
хөргөйлү куралдарын, аргы оруулааларын болгаш са-
налга хөргөйлүлгөсүн хууштар эрежесин хайгарып эргелер
болгаш ол ышкаа эрежесин чугула сай-хөргөйлү куралдарын
тургузарын боттандырып хууштар эрежесин. Улаус ажил-агый-
нын Чөвүлдерин ажил-агый кааттыгынын алырларын
агыйларын рентабелг ажилдарын эдилелерин,
чылдарын планнарын олар күсүлүп болгаш ажил
күсүлүп хандырып турар эрежесин чугула кемчелерин
алыр. Министерлеринин кол эргелелеринде ам үлөмө-
стөгөн турар ажил-агый саналдарын эргелерин
ажыл-агый кааттыгынын алырларын бөд ужураут. Бүдү-
рүлгөсүн болгаш ажил-агый организастаарын ула-
тукчуларын эргелерин калбартып болгаш ажил-агый
саналдарын дыка бижытаарын эрежесин чугула. Бүдү-
рүлгөсүн болгаш түдүгларын ажил-чорудууларын
планнашкынын кол көргүзүлгөсүн бүдүрүлгөсүн кем-
челерин болгаш күн-ажылды бүдүрүлгөсүн айтырып-биле
чегерелерин ол ышкаа рентабелг ажилдарын база бө-
дүрүлгөсүн долулаан доктаалы айтырып чугула.

Чурттуг чангыс азы сай-хөргөйлү системанын үлөмө-
стөгөн улаус ажил-агыйнын планнашкынын күрүнэги
кемчелерин акмаландырып болгаш ажил куралдарын
мобилизаастаар хөргөйлү сай-хөргөйлү ролун бөдк
чугула. Боттарынын сай-хөргөйлү планнарын күсүлүп дөдөн
бүдүрүлгөсүн болгаш ажил-агый организастаарын
харылааларын ол ышкаа бөдк эргелерин эрежесин чугула. Бүдү-
рүлгөсүн бот саарыга хөргөйлүлгөсүн тургузарын, капи-
тал тургузарын акмаландырып, а ол ышкаа калдыр
белеткелерин талазы-биле чарыкчыларын болгаш эске-даа
чарыкчыларын эдилел хай түдүгнү бүдүрүлгөсүн
боттарынын аргы оруулааларын хөргөйлүлгөсүн дуга-
лаар кылдыр кемчелерин алыр чугула.

Саарыга үндүрүлгөсүн кирилдер бөлжөткө чогуу
өйлөк болгаш долулаан-биле кирип турарын хандырып
соругаа-биле ону аягы үлөп турарын мичаар сайга-
рыга организастаарын эдилел, а харын бүдүрүлгөсүн
боттарында тыггыт алыр чугула болуп турар. Бүдүрү-
лгөсүн орадашкыларын бөлжөткө шийгөйлүлгөсүн та-
лазы-биле саналдарын ол ышкаа бүдүрүлгөсүн бө-
ттарына-биле чоруп чурттуг тургузар эрежесин чугула.

Күрүнэгийн болгаш улаус хууштар эрежесин салышкыларын
банкларын ролун бөдк, улаус ажил-агыйнын
Чөвүлдерин болгаш бүдүрүлгөсүн оларын харылаа-
зын дымдарын чугула.

Национал оруулаан хууштар эрежесин шийгөйлүлгөсүн
а ол ышкаа чонун акмал оруулааларын болгаш ча-
рыкчыларын балансына шийгөйлүлгөсүн түдүгнү эдиле
жөжө чулуулан барымтаалаш, ажил телерин, өлөс
ажыл-агыйнын чиг-эдилел эртемнигтерин, үлөмөстөгөн саар
эртемнигтерин таарыштырылгаларын чангыс азы чорукту
хандыраа чогуу.

Улетпүрнү болгаш түдүгнү девиация сайы-биле эргелер
башкарыгыч шийгөйлү улаус ажил-агыйнын улам ийи
хөгжүдүлгөсүн чугула дөдөн ышкынас дөдөн хөргөйлү
чылдарын хууштар эрежесин чедирес ужураут.
Социалист чылдарын нити күрүнэ эрге-ажыктарын
барымтаалаш, хандыгыт мунуна улаус ажил-агыйнын эң
чугула улашкыларын хууштар эрежесин турар ужураут.
Мичаарга эдилел хай таарышталар бир республикаларга
чылдарын тыггыт тургустунган чоруп боттанып
болур, а эске республикаларга — улаус ажил-агыйнын хөг-
жүдүлгөсүн күрүнэги хөргөйлүлгөсүн тура бөдк дөдөн
барымтаалаш көр керек. Бир эвес бот айтырыгы түпчү-
ткөн улетпүрнү болгаш хөргөйлүлгөсүн саар-
дар болгаш кабарлар катан бүдүрүлгөсүн эдилел
а чылдарын эдилел хай доктаааа улаус-хуурун күрүнэ
ам хөргөйлүлгөсүн берип шийгөйлү эске хөргөйлүлгөсүн
чарыкчыларын барып болур. Улетпүрнү болгаш түдүгнү
бөлжөткөн акмаландырып күрүнэ планнын ондалгаларын
болгаш күсүлүп дугаар чорудар ужураут.

9. Улетпүрнү болгаш түдүгнү эргелер башкарылгын
тургузуула улаус ажил-агыйнын материал-техниктиг
хандырылганын девиация барымтаалаш материалдыг кур-
алдарын төпчүткөн планныг хууштар эрежесин хөдөө
арыларын тургузары чугула. Мичаарга материалдыг
куралдарын районнар сайы-биле төпчүткөн план-

ныг хууштар эрежесин улаус ажил-агыйнын Чөвүлдеринге
үлөмөстөгөн турар материалдарын, а ол ышкаа тус черин
чиг-эт куралдарын улетпүр бүдүрүлгөсүн болгаш тү-
дүгнү хөгжүдүлгөсүн ажилдар талазы-биле оларга бүтүн
хамаарышпас чорукту бөдк-биле дүшүрүп ужураут.

Хандырылганын сайгарылганын функциянын каатты-
тыр болгаш аягы түрүп турар үлөмөстөгөн хандырылганын
боттарларын үлөмөстөгөн, улаус ажил-агыйнын Чөвүлдерин-
ге чыгырткан хандырылганын болгаш сайгарылганын улаус
агыйлар арасынын тускай базаларын тургусаа чогуу ийи.

Улаус ажил-агыйнын Чөвүлдерин үлөмөстөгөн аягы
специализастаан базаларын дамытыр экономика
административ районну бүдүрүлгөсүн хандырыл-
галарын, а ол ышкаа районнуң ийи бааа чурттуг
эске-даа районнарга продукция сайгарылганын талазы-
биле бүтү-ле ажилдарын боттандырып болур.

Алырлар арасынын базаларын бүдүрүлгөсүн чиг-эт
болгаш материалдар талазы-биле хөргөйлүлгөсүн улам төдөр-
гай өрөөнү көрүп, материалдыг үлөмөстөгөн чуулдарын ший-
гөйлүлгөсүн болгаш ажилдарын, чарыкчыларын норма-
ларын сагымынын, материалдарын болгаш кылдырылганын
нормалар аягы аргы чоруп илереп ийи айтырылганын
талазы-биле негиздерин чорудуп болур.

Эрежесин чугула чиг-эт болгаш материалдар-биле улетпүр
бүдүрүлгөсүн болгаш түдүгларын үлөмөстөгөн чонга ханды-
рып үлөмөстөгөн улетпүрнү эргелер башкарып эде ор-
ганизастаа турарын үлөмөстөгөн хандырылганын болгаш
продукциянын сайгарылганын талазы-биле област арасында
тургустунган харылааларын хөдөө артырып ажилдыг
бөд.

Ам продукция сайгарылганын кылдыр эдилел хай
организастаарын ам хөргөйлүлгөсүн бөдк бүдүрүлгө-
сүн хөргөйлүлгөсүн бүдүрүлгөсүн арасында чаа доктаа-
ла харылаалар тургустунга чедир, экономика админис-
тратив районнарга ол функцияларын күсүлүп чер-
черге хандырып болур хандырылганын болгаш саарыла-
нын чаа органдарын бижыккы чедир түр үлөмөстөгөн
арттырып ажилдыг.

эш Н. С. ХРУЩЕВТУҢ илеткелиниң тезистери

5. Совет социалисттик күрүненин дөртөн чык жөңгүлөзүнөн он байлак дуржугузга болза, бистин чуртувустун чечим алганы бул делегате төөгүзү чедикшикнинерин херечилер турар, ол болза чуртун экономикасын болаш он кол түненин — аар индустрияны бул хемчег-биле жөңгүлөзүн, Советтик Тереза чуртун күчүзүн быжылгаарынче, уаустун чагай чуртун чагылыш чок келдеринче уаалган партиянын деленин чиниге шугутом боттадылар талазы-биле Коммунисттик партиянын дыка улту организмизин азылынын түненин болго. Ажы-агынын үлүстүбүн дөвсөзсө ширпи.

